

Referat fra møte i Haugaland vannområdeutvalg

Møte: 25. mars 2021, Teams-møte

Til stede:		
Haugesund kommune	Tor Inge Eidesen	X
Vindafjord kommune	Tove Elise Olsen Madland	X (deltok t.o.m. sak 3)
Bokn kommune	Osmund Våga	X
Sveio kommune	André Haukås Mundal	
Karmøy kommune	Geir Sigurd Ådland	X
Tysvær kommune	Henry Sørensen	X
Rogaland fylkeskommune	Lin Veronica Jakobsen	X
Rogaland fylkeskommune (administrasjon)	Steinar Eldøy	X
Statsforvalteren, miljøvernavdelingen	Ørjan Simonsen	X
Mattilsynet	Andreas Sandvik	X
Haugesund kommune	Lene Røkke Mathisen	X (deltok på sak 3)
Tysvær kommune	Marlin Øvregård Løvås	X (deltok på sak 3)
Vindafjord kommune	Harald Olav Stuhaug	X (deltok på sak 3)
Karmøy kommune	Peder Christiansen	X (deltok på sak 3)
Sekretariat Haugaland vannområde	Sven-Kato Ege	X

Sak 1 Godkjenning av møteinnkalling

Vedtak sak 1:

Haugaland vannområdeutvalg godkjenner innkalling til møte i utvalget (25.3.21).

Sak 2 Godkjenning av referat fra forrige møte i vannområdeutvalget

---

Vedtak sak 2:

Haugaland vannområdeutvalg godkjenner referat fra møte i utvalget (14.12.20).

Sak 3 Presentasjon av rapport fra felles overvåking av vannforekomster i Haugaland vannområde 2020

I fjorårets fellesovervåking av vannforekomster i Haugaland vannområde ble totalt 13 vannforekomster overvåket mht. bunndyr og begroingsalger i bekk/elv, og planteplankton og fysisk-kjemiske støtteparametere i innsjø (rapport skal legges inn på vannområdets [nettside](#)).

Følgende vannforekomster ble overvåket:

Haugesund: Tornesvatnet, Vassbrekkevatnet (deles med Karmøy), bekk fra Toskatjørn (innløpsbekk til Løkavatnet) og bekk fra Gåsavatnet (innløpsbekk til Løkavatnet)

Karmøy: Tjøsvollvatnet og Stolsåna

Tysvær: Storavatnet (Falkeid) og Årvikelva

Vindafjord: Røyrbekken (del av Vatsvatnet bekkefelt), Landabekken (del av Landavatnet bekkefelt), Blikraåna, Aurdalsåna og Alvseikjeåna.

Konsulent Kristine Øritsland Våge fra Faun Naturforvaltning AS, gav en innføring i benyttet metodikk og resultatene fra overvåkingen.

Sak 4 Godkjenning av årsrapport for Haugaland vannområde 2020

Koordinator gjennomgikk utkast til årsrapport for 2020. Årsrapporten tar for seg organisering, aktiviteter, resultater og vurdering av arbeid gjennomført i vannområdet i nevnte periode. Det var ingen merknader til årsrapport. Årsrapport er vedlagt referat.

Vedtak sak 4:

Haugaland vannområdeutvalg godkjenner årsrapport for Haugaland vannområde 2020.

Sak 5 Godkjenning av arbeidsplan for Haugaland vannområde 2021

Koordinator gjennomgikk utkast til arbeidsplan for 2021. Arbeidsplanen tar for seg aktiviteter som er tenkt gjennomført i løpet av inneværende år. Det var ingen merknader til arbeidsplan. Arbeidsplan er vedlagt referat.

Vedtak sak 5:

Haugaland vannområdeutvalg godkjenner årsplan for Haugaland vannområde 2021.

Sak 6 Videreføring av «Frivillige tiltak i landbruket» på Haugalandet for perioden 2022-2024

Prosjektet «frivillige tiltak landbruket» på Haugalandet har pågått i om lag halvannet år. Siden prosjektet kom i gang senere enn planlagt, og fordi man hadde budsjettet med en 100% stilling (mot nåværende 60 % stilling), er det restmidler til å lønne en person i prosjektet i 2022.

Styringsgruppa for «frivillige tiltak i landbruket» på Haugalandet og arbeidsgruppa i Haugaland vannområde anbefaler at prosjektet, i den form man har i dag, skal videreføres for en ny treårsperiode (2022-2024). I den forbindelse ønsker en å gjøre eventuelle avtaler med kommunene om økonomiske bidrag for 2023 og 2024 med tilsvarende årlig finansiering som for inneværende periode. Det vil være naturlig å søke om økonomisk støtte fra fylkeskommunen, Haugaland vannområde (om vannområdet disponerer midler) og Statsforvalter.

Vindafjord kommune har ikke avklart om kommunen vil fortsette å være vertskommune, og ha arbeidsgiveransvaret for prosjektstillingen for en eventuell ny prosjektperiode. Om kommunen (eller andre kommuner) ikke ønsker å påta seg ansvaret for stillingen videre, og/eller enkelte kommuner ikke ønsker å delta videre i spleiselaget, kan det være aktuelt å benytte resterende midler for 2022 (og evt. nye midler for 2023 og 2024) på konsulenttjenester.

Vannområdeutvalget stilte seg positiv til anbefalingene fra styringsgruppa for «frivillige tiltak i landbruket» og arbeidsgruppa, om å utvide prosjektet med ytterligere tre år. Man ser stor nytte av arbeidet som blir gjort i prosjektet for å stimulere bønder til å gjennomføre

frivillige tiltak som hindrer avrenning av næringsstoff til vassdrag samt øke kunnskapen for å hindre/gjenopprette unødvendige fysiske inngrep i vassdrag.

Det ble besluttet å sende melding om vedtak i utvalget til aktuelle bidragsytere, fremfor å lage en politisk sak som legges frem i kommunene samt oppfølging av Statsforvalter og fylkeskommune. Notatet skal redigeres, og det kom innspill på at fordelingsnøkkel i tabell bør forklares.

Melding om vannområdets vedtak og prosjektnotat oversendes berørte parter i prosjektet. Utvalgets kommunerepresentanter blir satt på kopi for oppfølging i sine respektive kommuner.

Vedtak sak 6:

Vannområdeutvalget slutter seg til vurderinger gjort i møte, 27. januar, i styringsgruppen for «frivillige tiltak i landbruket» på Haugalandet og i møte, 26. februar, i Haugaland vannområdes arbeidsgruppe, om behovet for videreføring av prosjektstilling som oppmuntrer til og gir råd om frivillige miljøtiltak i jordbruket i Haugaland vannområde.

Utvalget slutter seg til faggruppenes forslag til finansiering av stillingen - primært 100% - , og ber om at kommunene i vannområdet inkluderer sine respektive andeler av foreslått finansiering (tilsvarende årlig finansiering for 2019-2021) under behandling av årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023-2024 (jfr. tabell i prosjektnotat).

Vedtaket og prosjektnotatet oversendes kommunene, fylkeskommunen og Statsforvalteren, og ber dem om budsjettmessig oppfølging.

Vannområdeutvalget vil konkret søke om fylkeskommunens andel, når midlene til vannmiljøtiltak lyses ut.

Sak 7 Orientering om vannområdekoordinatorstilling

Steinar Eldøy fra Rogaland fylkeskommune orienterte om arbeidet som gjøres for å få på plass nye avtaler knyttet til vannområdekoordinatorstillingene i vannregionen. I Haugaland vannområde er Haugesund kommune vertskommune med arbeidsgiveransvar for koordinator. Det må på plass en ny avtale fra 1.1.2022, som skal vare ut hele neste planperiode. Koordinatorstillingen i Haugaland vannområde ble gjort fast fra 1.1.2020 (100 % stilling).

Koordinatorstillingene er et spleiselag mellom kommunene, fylkeskommunen og Staten. Kommunenes bidrag varierer mellom vannområdene av ulike årsaker. I arbeidet med nye avtaler vil det være naturlig å se på hva som er rimelig fordeling mellom de ovennevnte parter. Kostnadsfordeling basert på areal og folketall, eller lik fordeling mellom kommunene (bortsett fra Bokn), er begge aktuelle løsninger. Fylkeskommunen vil i løpet av våren skaffe seg fullstendig oversikt over egen økonomi, slik at avklaring er gjort før

kommunenes budsjettprosesser starter. Det er i utgangspunktet tenkt at saken skal drøftes i arbeidsgruppa og vannområdeutvalget, før fylkeskommunen går i dialog med Haugesund kommune.

Representantene var positive til at en får en forutsigbarhet i fordelingen av kostnader tilknyttet koordinatorstillingen, og ser frem til en god løsning som fremmer vannarbeidet i planperioden som kommer.

Sak 8 Orientering om felles overvåkingsprogram for Haugaland vannområde 2022-2027

Koordinator orienterte om det begynnende arbeidet med utarbeidelse av felles overvåkingsprogram for Haugaland vannområde for neste planperiode, som skal tas opp i kommende møter i arbeidsgruppa og vannområdeutvalget.

Det ønskelig at kommunene blir med i spleiselaget for overvåkingsprogrammet gjennom politisk forankring i kommunene. En politisk forankring og økonomisk deltakelse, vil gjøre det mer naturlig å etterspørre resultater fra overvåkingen og videre tiltaksoppfølging. Ørjan Simonsen viste til at Miljødirektoratet er opptatt av spleiselag i overvåkingsarbeidet. Det vil også gjøre det lettere å opprettholde overføringene fra Miljødirektoratet, og muligens øke disse. Foruten å finne miljøtilstand, fungerer også overvåkingen som et verktøy for å måle effekten av iverksatte tiltak.

Det ble en diskusjon om man burde fokusere på vannforekomster som ligger nær miljømålet, eller om man burde ha fokus på de vannforekomstene hvor det kreves stor innsats for å nå miljømålene. Det ble vist til at kommunene gjennom de geografiske prioriteringene for Haugaland vannområde, som ble vedtatt i vannområdeutvalget 28.9.20, er utgangspunkt for prioritering av vannforekomster. Prioriteringene kan skyldes både miljøtilstand, brukerinteresser, sårbare arter, engasjement osv. Kunnskap fra overvåking var også med å initiere «frivillige tiltak i landbruket», og har også vist at privat avløp er årsak til at flere vannforekomster ikke oppnår miljømålene.

Tor Inge Eidesen mente overvåking er viktig som grunnlag for tiltak, men at et overvåkingsprogram som forplikter kommunene økonomisk kan være vanskelig å få til. Det er derfor viktig at koordinator får presentert vannforskriftsarbeidet for relevante politiske utvalg, slik at kommunepolitikere får et inntrykk av hvilke fordeler et felles overvåkingsprogram vil gi kommunen. Lin Veronica Jacobsen fremhevet også nødvendigheten av relevante politikere i utvalget som kan løfte slike saker inn i sine respektive kommuner.

Sak 9 Vannområdekoordinator orienterer

Mye av koordinators arbeid siden forrige vannområdeutvalgsmøte, ble nevnt i ovenstående saker. Men det kan presiseres at:

- Det er høy aktivitet i sjørretprosjektene på Haugalandet. Det skal gjennomføres habitattiltak for å bedre leveområdene for sjørret i kommunene Tysvær, Karmøy, Vindafjord og Haugesund. I sistnevnte skal også ett eller flere vassdrag habitatkartlegges mht. sjørret.

- Konsulenter presenterte rapport fra fjorårets habitatkartlegging, og det ble i etterkant dannet en styringsgruppe for sjørretprosjektet i Vindafjord.
- Koordinator har tett kontakt med Statens vegvesen ifm. veiprojekter i vannregionen.
- Koordinator har kontakt med både frivillige og grunneiere omkring spørsmål knyttet til vassdrag.
- Det har blitt laget informasjonsbrosjyrer om tiltaksgjennomføring i sjørretprosjektene i Tysvær og Karmøy. Disse skal være tilgjengelige for publikum og andre
- Koordinator har bidratt i plansaker som berører vannmiljø i kommunene.

Sak 10 Møteplan for Haugaland vannområde (2021)

Datoer for møtevirksomhet i Haugaland vannområdes arbeidsgruppe og vannområdeutvalg.

Dato, tid	Utvalg/gruppe/seminar ol.	Vert/sted	Tema/saker
15. april Kl. 9.00-13.00	Arbeidsgruppa i Haugaland vannområde	Teams-møte	- Høringsinnspill til vannforvaltningsplan - Sjørretprosjektene - Felles overvåkingsprogram
10. mai Kl. 9.00-13.00	Vannområdeutvalget i Haugaland vannområde	Teams-møte	- Høringsinnspill til vannforvaltningsplan - Felles overvåkingsprogram
26. august Kl. 10.00-14.00	Arbeidsgruppa i Haugaland vannområde	Tysvær rådhus	- Sjørretprosjektene
19.-21. oktober Kl. 9.00-15.00	Vannområdeutvalget i Haugaland vannområde	Tysvær rådhus	- Se på tiltak gjennomført i sjørretprosjektene
16. november Kl. 10.00-14.00	Arbeidsgruppa i Haugaland vannområde	Tysvær rådhus	- Oppsummering av tiltaksgjennomføring i sjørretprosjektene

Eventuelt

Med bakgrunn i spørsmål i forbindelse med presentasjon av vannforskriftsarbeidet i teknisk utvalg i Tysvær kommune, ønsket Lin Veronica Jacobsen å diskutere om vannområdeutvalget bør komme med uttalelser/vedtak i saker som kan påvirke miljøtilstand og måloppnåelse etter vannforskriften. Det ble vist til at dette har blitt gjort i både Ryfylke og Jæren vannområdeutvalg tidligere.

Flere av representantene var positive til at utvalget på vegne av vannområdet kan gi faglige innspill i saker som berører vannforvaltningsarbeidet, men påpekte samtidig at man ikke skal gjøre vedtak som kan virke politisk. Et slikt arbeid skal heller ikke ha fortrinn overfor andre oppgaver i vannområdearbeidet.

Det ble foreslått at administrasjonen i kommunene kan sende koordinator aktuelle saker, som i første omgang tas opp som orienteringssaker, før man avgjør om vannområdet skal uttale seg. Det ble nevnt at vannområdet muligens også kan registrere seg i et register for og lettere ha mulighet til gi høringsinnspill.